

Fritidsvejleder i Mariagerfjord Kommune

Hvad er fritidsvejledning?

Fritidsvejledning er en forebyggende indsats, hvor børn og unge kan ledes mod sunde fællesskaber i fritiden ved hjælp af støtte og vejledning fra en fritidsvejleder. En fritidsvejleder hjælper helt konkret børn og unge med at starte til en fritidsaktivitet efter barnets/den unges ønske. Støtten er i udgangspunktet håndholdt i form af individuelle forløb og kan bestå i:

- Afdækning af mulige fritidsaktiviteter sammen med barn/ung og familie
- Indledende kontakt til foreningen og hjælp med at få styr på det praktiske omkring tid, sted, udstyr, kommunikation osv.
- Økonomisk hjælp i form af ansøgning om støtte via frikort, Broen mv.
- Tage med til aktiviteten første gang (måske flere efter behov)
- Følge op med familien og foreningen løbende
- Fokus på forældrenes opbakning af deres børn

Hvem kan få hjælp af en fritidsvejleder?

Der kan være forskelligartede årsager til, at børn og unge har brug for fritidsvejledning. Udfordringerne kan bestå i:

- Manglende viden om eller forståelse for foreningslivet
- Manglende overskud i familien til at sætte sig ind i det praktiske
- Økonomiske udfordringer
- Manglende motivation, ensomhed, overvægt, psykiske og fysiske udfordringer hos barnet
- Sprog- og kulturelle barrierer

Hvordan det enkelte barn/unge henvises til fritidsvejlederen skal aftales nærmere, men kan fx foregå via familiekonsulenter, skole og dagtilbud, sundhedsplejersker, foreninger, frivillige eller forældrene selv.

Hvorfor skal Mariagerfjord Kommune have en fritidsvejleder?

Børn og unge, der deltager i fritidsfællesskaber, trives bedre end børn og unge, der ikke gør, viser studier. Det har positive effekter for både den fysiske og mentale sundhed at indgå i et aktivt og inkluderende fællesskab. Internationale studier viser sågar, at "deltagelse i fritidsaktiviteter er relateret til forbedrede skolepræstationer, bedre trivsel, styrket netværk og selvtilid" (Red Barnet – Plads til alle).

Oplevelsene i fritidslivet kan ligeledes være medvirkende til en succesfuld gennemførelse af en uddannelse senere i livet. Forskning viser, at blot to års deltagelse i en fritidsaktivitet i barndommen kan øge chancen for gennemførelse af en uddannelse med 69 % for den unge (Rashid, 2017).

Med de positive effekter i mente, er det et klart problem, når flere undersøgelser peger på, at mellem 15 og 20 % af alle børn mellem 7-15 år ikke er aktive i deres fritid. På landsplan undersøger Idrættens Analyse Institut løbende danskernes idræts og motionsvaner, og ved seneste større undersøgelse svarede 17 % af børnene mellem 7-15 år, at de ikke var aktive i fritiden (Idan: danskernes idræts og motionsvaner 2016).

Vores egen undersøgelse blandt alle skoleelever i kommunen i forbindelse med projektet "Aktiv hele dagen" viste samme deltagelse/manglende deltagelse som tallene på landsplan.

Undersøgelsen viste følgende procentsatser af børn i Mariagerfjord Kommune, der svarede de ikke "går til noget" i fritiden:

- 0.-1. klasse: 21 %
- 2.-3. klasse: 12 %
- 4.-6. klasse: 11 %

Hvor mange børn og unge drejer det sig helt konkret om?

Hvis vi kigger på antallet af børn i aldersgruppen 6-13 år i Mariagerfjord Kommune, så er det lige nu på ca. 3.200 borgere. Antager vi, ud fra de undersøgelser vi kender, at omkring 15 % af dem ikke er aktive i fritiden, så svarer det til 479 børn.

Herudover er der naturligvis de yngre børn op til 6 år og de ældre børn/unge fra 13-18. Vi har ikke nær så gode undersøgelser af deres aktivitet, men vi kan med god grund antage, at børn i disse aldersgrupper er mindre aktive end børn i 6-13 års alderen.

Der er altså en stor målgruppe af børn og unge, som vi ikke formår at få med i fællesskaberne i dag.

Anbefaling fra DGI, Red Barnet, Dansk Flygtningehjælp og Broen Danmark

I 2019 præsenterede de fire ovennævnte organisationer en anbefaling om, at alle kommuner skal tilbyde fritidspas, som giver alle børn og unge lige adgang til deltagelse i fritidslivet.

Mariagerfjord Kommune har igennem mange år haft en frikortsordning, som giver børn mulighed for at deltage i en fritidsaktivitet, selv om deres forældre ikke har råd til at betale. Broen Mariagerfjord yder som frivillig organisation samme støtte, og de to ordninger til sammen har banet vejen for mange børn og unge i fritidslivet.

Der er dog flere uvisheder i forbindelse med støtteordningerne:

1. Der følges ikke op på, om de støttede børn rent faktisk starter til den pågældende aktivitet, og hvor længe de i så fald fastholdes i aktiviteten.
2. Ordningerne kræver, at der er professionelle eller foreningsfrivillige, der har øje for, at en familie ikke kan betale for fritidsaktiviteten og hjælper med at ansøge.
3. Ordningerne tager kun højde for økonomiske udfordringer, som ofte ikke står alene. I mange tilfælde er der måske slet ikke en økonomisk udfordring, men en række andre barrierer, der står i vejen for foreningsdeltagelse.

Derfor anbefaler DGI, Red Barnet, Dansk Flygtningehjælp og Broen Danmark også, at fritidspas kombineres med et tilbud om fritidsvejledning. Vi har samtidig en række erfaringer fra egne og andre kommuners indsatser, som understøtter, at det er den håndholdte indsats, der virkelig rykker noget i forhold til børn og unges fritidsdeltagelse (se bilag fra henholdsvis Viborg, Vejle og Kolding Kommuner).

Organisering

Vi foreslår, at fritidsvejlederen ansættes i Kultur og Fritid. Her er der i forvejen erfaring med fritidsvejledning for tosprogede, og der er stærke relationer til det rige fritidsliv i Mariagerfjord Kommune. Denne organisering bakkes op af de fire organisationers anbefalinger.

Fritidsvejledningen vil naturligvis kræve et tæt samarbejde med særligt Børn- og Familieområdet, herunder pædagoger og lærere i skole-dagtilbud og familiekonsulenter. Hvordan samarbejdet bedst organiseres vil kræve en dialog de to områder imellem.

Samarbejdspartnere

Interne

- Velfærdssekretariatet
 - o Børn og familie, herunder familiekonsulenter, lærere og pædagoger m.fl.
 - o Sundhed og træning, herunder sundhedsplejersker m.fl.
- Decentrale institutioner, fx Ungdomsskole og Kulturskole

Eksterne i kommunen

- Idrætsforeninger, spejdere og andre folkeoplysende foreninger
- Broen Mariagerfjord

- Sociale foreninger og organisationer, der har kontakt til udsatte familier, fx Røde Kors og Red Barnet Mariagerfjord

Eksterne uden for kommunen

- DGI
- Dansk Flygtningehjælp (er allerede samarbejdspartner på området)

Økonomi

Mariagerfjord Kommune har allerede en frikortsordning på plads, hvor der i øjeblikket er budgetteret 75.000 kr. pr. år. Der er dog år efter år blevet tilført flere midler midt på året, hvilket har resulteret i, at der reelt set bliver brugt omkring 150.000 kr. pr. år. Med en fritidsvejleder kan det måske blive aktuelt at afsætte flere penge til frikortsordningen, da det må forventes, at mere fokus på området vil resultere i flere ansøgninger. I det tilfælde kan der også overvejes en omstrukturering af ordningen, så den fx kun støtter med 80% eller lignende. Dog skal det huskes, at også Broen og DGI har støtteordninger, der kan benyttes.

Derudover er der primært tale om aflønning af fritidsvejlederen samt et mindre beløb til afholdelse af arrangementer og møder, udarbejdelse af foldere mm.

	Pr. år
Løn – fritidsvejleder – 37 timer	500.000
Frikort*	150.000*
Afholdelse af møder og arrangementer (fx foreningsmøder)	10.000
Udarbejdelse af materiale	5.000
I alt	665.000

*Her af er 75.000 allerede afsat i budget.

Bilag

Viborg Kommune: Præsentation

Vejle Kommune: Præsentation

Red Barnet, DGI, Dansk Flygtningehjælp og Broen Danmark: Fritidspas og anbefalinger